

**Незалежність і дисциплінарна
відповідальність суддів:
міжнародні стандарти й
національна практика**

Досліджено теоретичні і прикладні проблеми незалежності та юридичної відповідальності суддів як засобів забезпечення справедливого правосуддя.

Детально проаналізовано національні, зарубіжні й міжнародні стандарти судової незалежності та юридичну практику в означеній сфері.

Запропоновано практичні рекомендації для підвищення ефективності гарантії незалежності суддів, а також дієвості заходів відповідальності за правопорушення, допущені при здійсненні правосуддя.

Адресовано суддям, адвокатам, іншим особам, дотичним до здійснення судочинства, а також науковцям.

Наталія Антонюк, Ольга Верба-Сидор,
Тарас Пашук, Сергій Рабінович

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ І ДИСЦИПЛІНАРНА
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУДДІВ:
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ
Й НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА

Монографія

2-ге видання

Київ • Алерта • 2021

УДК 342.565.5+347.962.31+347.962.6
Н44

- Н44 Незалежність і дисциплінарна відповідальність суддів: міжнародні стандарти й національна практика: монографія / Н. Антонюк, О. Верба-Сидор, Т. Пашук, С. Рабінович. Вид. 2-ге. Київ : Алерта, 2021. 248 с. Бібліогр. у підрядков. посиланнях.

ISBN 978-617-566-664-7

ISBN 978-617-566-664-7

© Антонюк Н., Верба-Сидор О.,
Пашук Т., Рабінович С., 2021

Зміст

ПЕРЕДНЄ СЛОВО	3
<i>Розділ 1. ПРОБЛЕМА СУБ'ЄКТА ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ ЗІ ЗДІЙСНЕННЯМ ПРАВОСУДДЯ: ТЕОРЕТИЧНІ Й ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ (Ольга Верба-Сидор)</i>	<i>5</i>
1. Доктринальні підходи до розуміння правосуб'єктності	5
2. Елементи і види правосуб'єктності суду	15
3. Компетенція суду та його правосуб'єктність	24
4. Проблема суб'єкта юридичної відповідальності за правопорушення при здійсненні правосуддя	28
Висновки розділу 1	37
<i>Розділ 2. БАЛАНСУВАННЯ СУДОВОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ТА ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СУДДІВ: МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ Й ЗАРУБІЖНА ПРАКТИКА (Тарас Пашук)</i>	<i>39</i>
1. Передбачуваність матеріально-правових підстав дисциплінарної відповідальності судді	42
1.1. Загальнотеоретичні підходи до проблеми	42
1.2. Характеристика підходу ЄСПЛ до аналізу вимоги правової передбачуваності	47
1.3. Практичні виклики щодо передбачуваності правових норм	51
1.4. Шляхи забезпечення правової передбачуваності: правотворчий рівень	54
1.5. Шляхи забезпечення правової передбачуваності: правозастосовний рівень	56
1.6. Погляд на проблему крізь призму правоінтерпретаційної діяльності	58
2. Дисциплінарна відповідальність судді за юридичну помилку	61
2.1. Імунітет щодо дисциплінарної відповідальності судді за зміст судового рішення	62

2.2.	Пошук обмежень імунітету щодо дисциплінарної відповідальності судді за юридичну помилку	64
2.3.	Межі імунітету щодо дисциплінарної відповідальності судді за юридичну помилку: міжнародно-правова дискусія	77
2.4.	Заключні міркування стосовно дисциплінарної відповідальності судді за юридичну помилку	84
3.	Інституційні гарантії дисциплінарної відповідальності судді	86
3.1.	Різноманітність організаційних підходів до забезпечення дисциплінарної відповідальності суддів	88
3.2.	Досвід США	90
3.3.	Досвід європейських країн	94
3.4.	Склад судової ради: співвідношення між судовими та позасудовими представниками	97
3.5.	Застереження щодо участі міністра юстиції та прокурорів у судовій раді	100
3.6.	Порядок призначення членів та необхідність представництва усіх рівнів судової влади в судовій раді	101
3.7.	Зайнятість членів судової ради, фінансування та бюджет ради	103
3.8.	Заключні міркування стосовно інституційних гарантії дисциплінарного процесу щодо судді	104
4.	Право на перегляд рішення у дисциплінарній справі щодо судді	106
4.1.	Погляд з точки зору Європейської конвенції з прав людини	107
4.2.	Погляд з точки зору інших міжнародно-правових актів	109
4.3.	Підходи у Європейських країнах	111
4.4.	Підходи у юрисдикціях США	113
4.5.	Пошук оптимальної моделі забезпечення права на оскарження рішення у дисциплінарній справі щодо судді	116
4.6.	Прецедентне право ЄСПЛ у досліджуваній сфері	119
4.7.	Обсяг та стандарт перегляду рішення у дисциплінарній справі щодо суддів	120
4.8.	Фактори, які визначають стандарт перегляду рішення у дисциплінарній справі щодо судді	121
4.9.	Правозахисні повноваження органу, що здійснює перегляд рішення у дисциплінарній справі щодо судді	125
4.10.	Заключні міркування щодо забезпечення права на перегляд рішення у дисциплінарній справі щодо судді	126
	Висновки розділу 2	127

<i>Розділ 3. ПРИТЯГНЕННЯ СУДДІВ ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ (Наталія Антонюк)</i>	133
1. Дисциплінарна процедура	133
2. Дисциплінарні проступки, безпосередньо не пов'язані зі здійсненням правосуддя	147
3. Дисциплінарні проступки, безпосередньо пов'язані зі здійсненням правосуддя	156
 Висновки розділу 3	 177
 <i>Розділ 4. СУДОВА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ І МЕЖІ ЗДІЙСНЕННЯ ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ СУДДЯМИ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ (Сергій Рабінович)</i>	 179
1. Політизованість конституційної юстиції та проблема її «політизації»	181
1.1. «Політизація» конституційної юстиції: доктринальні погляди	181
1.2. Політизація конституційного судочинства як загроза його незалежності	184
2. Правове значення цілей конституційного правосуддя	186
2.1. Інструментальний підхід до осмислення конституційної юстиції	186
2.2. Нормативно-значущі цілі конституційної юстиції	188
3. Участь конституційного суду у здійсненні установчої влади: питання правових меж конституційного контролю	191
3.1. Самообмеження і активізм конституційної юстиції у сфері здійснення установчої влади	191
3.2. Проблема правової оцінки рішень конституційного суду з питань зміни Основного Закону	199
4. Структура і зміст вимоги незалежності конституційного правосуддя	203
4.1. Незалежність судді як спосіб досягнення мети правосуддя	203
4.2. Нормативний зміст вимоги незалежності судді конституційного суду	208

5.	Юридичні обмеження розсуду в конституційному судочинстві	218
5.1.	<i>Принцип неприпустимості зловживання владними повноваженнями і нормативні цільові обмеження в конституційному судочинстві</i>	<i>218</i>
5.2.	<i>Мотиви і способи реалізації юрисдикційних повноважень судді конституційного суду</i>	<i>224</i>
5.3.	<i>Правотлумачний розсуд конституційного суду та юридичні наслідки порушення його меж</i>	<i>226</i>
	Висновки розділу 4	233
	Дані про авторів	246

Contents

PREFACE	3
 <i>Section 1. THE ISSUE OF THE SUBJECT OF LEGAL LIABILITY FOR OFFENSES RELATED TO THE ADMINISTRATION OF JUSTICE: THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS</i>	
<i>(Olga Verba-Sydor)</i>	5
1. Doctrinal approach to understanding of juridical personality	5
2. The kinds and the aspects of juridical personality of a court	15
3. The competence of a court and its juridical personality	24
4. The problem of a subject of legal liability for violations in the course of the administration of justice	28
Conclusions.....	37
 <i>Section 2. BALANCING THE JUDICIAL INDEPENDENCE AND THE DISCIPLINARY LIABILITY OF JUDGES: THE INTERNATIONAL STANDARDS AND THE NATIONAL PRACTICE</i>	
<i>(Taras Pashuk)</i>	39
1. Predictability of substantive legal grounds of the disciplinary liability of a judge	42
1.1. General theoretical approach to the problem	42
1.2. Characteristic of the ECHR approach to analysis of requirement of predictability	47
1.3. Practical challenges to predictability of legal norms	51
1.4. The ways of guaranteeing legal predictability: law-making level	54
1.5. The ways of guaranteeing legal predictability: law-enforcement level	56
1.6. The view at the problem from the point of law-interpreting activity	58
2. The disciplinary liability of a judge for legal error	61
2.1. The immunity to the disciplinary liability of a judge for the substance of a judgement	62
2.2. The search for limitations of the immunity concerning the disciplinary liability of a judge for legal error	64

2.3.	<i>The limitations of the disciplinary liability of a judge for legal error: international legal discussion</i>	77
2.4.	<i>The final considerations concerning the disciplinary liability of a judge for legal error</i>	84
3.	<i>The institutional guarantees of the disciplinary liability of a judge</i>	86
3.1.	<i>The variety of institutional approaches to guaranteeing the disciplinary liability of judges</i>	88
3.2.	<i>The experience of the USA</i>	90
3.3.	<i>The experience of the European countries</i>	94
3.4.	<i>The stuff of judicial council: correlation between judicial and non-judicial representatives</i>	97
3.5.	<i>The reservations as to participation of the minister of justice and prosecutors in judicial council</i>	100
3.6.	<i>The procedure of appointment of members and the necessity of all the levels of judiciary being represented in judicial council</i>	101
3.7.	<i>Employment of members of judicial council, financing and budget of the council</i>	103
3.8.	<i>The final considerations concerning the institutional guarantees of disciplinary procedure as to a judge</i>	104
4.	<i>The right to revision of decision in disciplinary case concerning a judge</i>	106
4.1.	<i>The view from the point of the European Convention on human rights</i>	107
4.2.	<i>The view from the point of other international legal acts</i>	109
4.3.	<i>The approaches in the European countries</i>	111
4.4.	<i>The approaches in the USA jurisdictions</i>	113
4.5.	<i>The search for an optimal model of guaranteeing the right to appeal against decision in a disciplinary case concerning a judge</i>	116
4.6.	<i>The case-law of ECHR in the field studied</i>	119
4.7.	<i>The scope and the standard of revision of decision in a disciplinary case concerning judges</i>	120
4.8.	<i>The factors determining standard of revision of decision in a disciplinary case concerning judges</i>	121
4.9.	<i>The remedial powers of an organ revising decision in a disciplinary case concerning judge</i>	125
4.10.	<i>The final considerations as to guaranteeing the right to appeal against decision in a disciplinary case concerning a judge</i>	126
	<i>Conclusions</i>	127

<i>Section 3. DISCIPLINARY LIABILITY OF JUDGES: THE UKRAINIAN CONTEXT (Natalia Antoniuk)</i>	133
1. Disciplinary proceeding	133
2. Disciplinary offences, which are not specifically concerned with the administration of justice	147
3. Disciplinary offences, which are specifically concerned with the administration of justice	156
Conclusions	177
 <i>Section 4. JUDICIAL INDEPENDENCE AND THE LIMITS OF THE EXERCISE OF THE CONSTITUTIONAL COURT JUDGES POWERS (Serhiy Rabinovych)</i>	 179
1. The politicization of constitutional jurisdiction and the problem of its «politization»	181
1.1. «Politization» of constitutional justice: doctrinal views	181
1.2. «Politization» of constitutional justice as a threat to its independence	184
2. The legal meaning of purposes of constitutional justice	186
2.1. The instrumental approach to understanding of constitutional justice	186
2.2. The normatively important purposes of constitutional justice	188
3. The participation of the Constitutional Court in realization of constitutive powers: the problem of legal limitations of constitutional supervision	191
3.1. The self-restraint and the activism of constitutional justice in the field of the constitutive powers realization	191
3.2. The problem of legal assessment of the Constitutional Court judgements concerning changes of Basic Act	199
4. The structure and the meaning of requirement of independence of constitutional justice	203
4.1. The independence of a judge as a way of achieving a goal of justice	203
4.2. The normative meaning of requirement of independence concerning a judge of the Constitutional Court	208

5.	The legal limitations of discretion in the Constitutional justice	218
5.1.	<i>The principle of prohibition of abuse of authoritative powers and normative specific limitations in constitutional justice</i>	218
5.2.	<i>The motives and the ways of realization of jurisdictional powers of a judge of the Constitutional Court</i>	224
5.3.	<i>The interpreting discretion of the Constitutional Court and the legal consequences of violation of its limitations</i>	226
	Conclusions	233

Антонюк Наталія Олегівна,
Верба-Сидор Ольга Богданівна,
Пашук Тарас Ігорович,
Рабінович Сергій Петрович

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ І ДИСЦИПЛІНАРНА
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУДДІВ:
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ
Й НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА

Монографія

2-ге видання

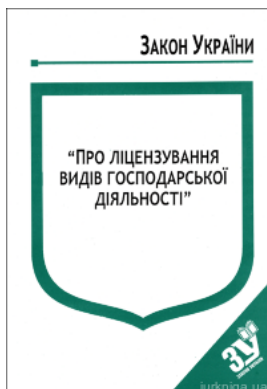
В авторській редакції

Переклад англійською –
Марта Пришляк, Святослав Добрянський
Коректура і редагування довідкового апарату –
Соломія Максимович

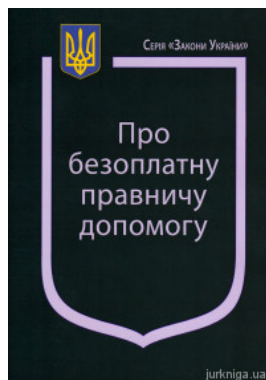
Підписано до друку 12.02.2021 р. Формат 60х84/16.
Умовн. друк. арк. 14,47.

Видавництво «Алерта»
04210, м. Київ, а/с 112.
Тел.: (044) 223-15-25, 223-15-30.
E-mail: alerta.pravovaednist@gmail.com,
веб-сайт: www.alerta.kiev.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 788 від 29.01.2002 р.

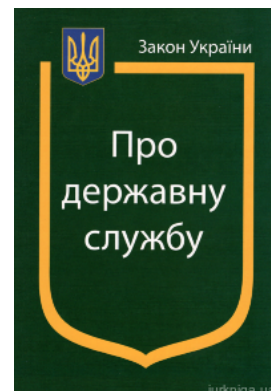
Книги, які можуть вас зацікавити

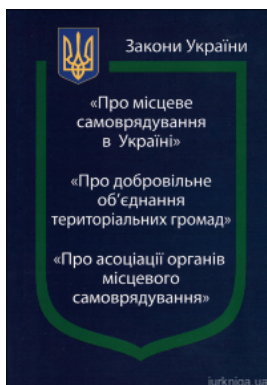
Закон України “Про ліцензування видів господарської діяльності”

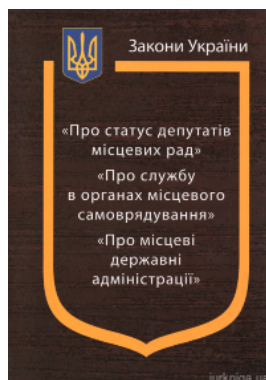
Закон України “Про безоплатну правничу допомогу”

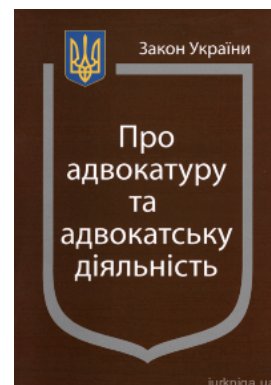
Закон України "Про державну службу"

Закони України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про добровільне об'єднання територіальних громад”, “Про асоціації органів...

Закони України “Про статус депутатів місцевих рад”, “Про службу в органах місцевого самоврядування”, “Про місцеві державні адміністрації”

Закон України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність"

Перейти до галузі права
Адміністративне право

Перейти на сайт →